

Chukat – Numeri 19:1 – 22:1

Aliyah 2 – Numeri 19:18 – 20:6

De eerste paar verzen van deze tweede *aliyah* gaan nog over het **reinigingswater** dat van de rode koe gemaakt werd. Voor een uitleg van deze verzen verwijzen we u terug naar de uitleg van de **eerste *aliyah*** van *parshat Chukat*. We willen hier verder inzoomen op Numeri 20:1-6. In deze verzen begint het verhaal van **Meriba**, waarin het volk strijdt met God om water en Mozes op de Rots slaat in plaats van ertegen te spreken.

In het eerste vers van hoofdstuk 20 lezen we dat de hele gemeenschap van de Israëlieten in de woestijn Sin aankomt en dat **Mirjam** daar **sterft en begraven** wordt. Vervolgens lezen we dat er **geen water** in de woestijn is. Hier ligt een link met het voorgaande over het reinigingswater. Immers, mensen konden onrein worden door een dode aan te raken. En zij werden dan weer gereinigd door een ritueel met levend water. Maar in hoofdstuk 20 is er nu juist geen water, dus reiniging zal ook moeilijk geweest zijn. Degenen die Mirjam hebben aangeraakt om haar te begraven, konden zichzelf dus niet reinigen. De kans is groot dat zij op hun beurt ook weer anderen verontreinigden. Zo zal de **onreinheid** zich door het kamp uitgebreid hebben.

Opvallend is verder dat er in dit eerste vers expliciet staat dat **de hele gemeenschap** in het geding is. Dit spreekt voor zich, maar wordt hier toch expliciet vermeld. Dit suggereert dat de hele gemeenschap onrein dreigde te worden door de dood van Mirjam. Pijnlijk wordt zichtbaar hoe de situatie met de Israëlieten ervoor staat. Het hele volk dreigt onrein te worden en het contact met God te verliezen.

In de volgende verzen valt ook op dat de **rebellie** deze keer niet bij de enkelingen vandaan komt, maar dat **het hele volk** zich in rebellie tegen God, Mozes en Aäron keert. Voorgaande keren begon de rebellie bij enkelingen, zoals de tien verspieders en Korach, Dathan en Abiram. Maar nu staat het hele volk op en geeft aan dat ze liever 'de dood van hun broeders voor het aangezicht van de Heer' gestorven waren. Hiermee verwijzen ze waarschijnlijk naar Korach en de zijnen die letterlijk voor het aangezicht van de Heer gestorven waren. Het vuur van Gods aangezicht had hen verteerd. Zij wilden hetzelfde lot ondergaan als hun opstandige voormannen.

De aanklacht waarmee het volk komt, is dezelfde aanklacht als waarmee Dathan en Abiram kwamen: 'Mozes, je hebt ons niet in het Beloofde Land met **lekker eten** gebracht. We hebben hier niets te eten en te drinken'. Ook zij worden kennelijk door hun buik voortgedreven. Interessant is het om te zien hoe de thematiek van verschillende *aliyot* met elkaar samenhangt. We kwamen de aanklacht van Dathan en Abiram tegen in de tweede *aliyah* van de vorige *parshah*. En nu komen we dezelfde aanklacht van het volk ook in een tweede *aliyah* tegen. Vaak hangt de thematiek van verschillende *aliyot* met elkaar samen. Het is bijzonder in elkaar geweven allemaal...

Nu kunnen we onszelf afvragen waarom er geen water was voor het volk. De Rots van God gaf toch water in de woestijn? In Exodus 17 staat beschreven dat Mozes al veel eerder op de Rots van God geslagen had en dat deze Rots water gaf aan de Israëlieten. En in 1 Korinthe 10:4 staat geschreven dat deze **Rots Yeshua** is en dat deze Rots met de Israëlieten **meetrok** op hun weg door de woestijn. De Rots gaf de Israëlieten dus water tijdens hun hele reis door de woestijn. Ook in Numeri 20 komen we dezelfde Rots weer tegen. Hij is er nog steeds, alleen geeft Hij nu geen water. **Waarom geeft de Rots geen water?** Waarom geeft Yeshua de Israëlieten geen water?

Hier zijn verschillende antwoorden op te geven. Het eerste zou kunnen zijn dat God hier het **vertrouwen** van zijn volk **test**. Hij houdt zijn water even terug om te zien of ze nog op Hem vertrouwen. Meteen al blijkt duidelijk hoe het volk erin staat. De ware aard van het volk komt bovendrijven en ze komen in opstand.

Een tweede antwoord wordt ons door de Joodse uitlegger Rashi gegeven. Hij schrijft dat het water stopte met stromen direct na de dood van Mirjam. Dit laat ons zien dat de Rots al die tijd water had gegeven, alleen **door de verdienste van Mirjam**. Toen Mirjam overleed, gaf de Rots zijn water niet meer. De Rots wordt in de Joodse traditie dan ook wel met de naam 'Bron van Mirjam' omschreven.

Interessant is in elk geval de link van **Mirjam** met **water**. Mirjam stond erbij toen Mozes uit het water van de Nijl gehaald werd. Verder zong Mirjam een profetisch lied, toen het volk van Israël door het water van de Rietzee heen was getrokken. Haar naam wordt dus tweemaal duidelijk verbonden met water. Beide keren was zij een enorme zegen en begeleidde zij mensen, die uit het water gehaald waren. Verder zit het woordje *jam* in haar naam, wat 'zee' betekent. Zou Mirjams dood iets te maken hebben met het stoppen van het water dat uit de Rots vloeide? Het zou kunnen...

Anderzijds is Mirjam ook degene die negatief over Mozes sprak en daardoor melaats werd. Zij bracht dus ook **onreinheid** het kamp binnen. En we hebben hiervoor al gezien dat haar dood opnieuw onreinheid het kamp binnenbrengt. Verder kunnen we het woordje *mir* in haar naam als 'bitter' of 'rebellie' vertalen. Haar naam **Mirjam** betekent dus 'bittere zee' of **'zee van rebellie'**. Dit schuurt heel dicht aan tegen de naam die later aan de verblijfplaats van de Israëlieten gegeven wordt: **Mee Meriba 'water van ruzie'**. Mirjam brengt dus niet alleen positieve dingen met zich mee, maar ook onreinheid en rebellie. Zou het dan echt Mirjams verdienste zijn geweest dat de Rots water gaf...?

Voor een derde antwoord moeten we weer even kijken naar wat de Rots in geestelijke zin is. De **Rots is Yeshua** volgens 1 Korinthe 10:4. En het **water** wat uit de Rots vloeit is een beeld van de **Heilige Geest**, die als een rivier of fontein uit Yeshua en ook uit ons voortkomt. Yeshua heeft namelijk in Johannes 4 tegen de Samaritaanse vrouw gezegd dat het water wat Hij geeft in ons zal worden als een bron/fontein die opspringt tot in het eeuwige leven. Verder zei Yeshua in Johannes 7:38-39 dat er uit de gelovigen rivieren van levend water zullen stromen. En hiermee doelde Hij op de Heilige Geest. De Heilige Geest vloeit dus uit de Rots Yeshua en dezelfde Heilige Geest gaat **ook uit ons vloeien**, als wij geloven in Yeshua.

Maar waarom zou de Rots dan stoppen met water geven? Dit laat **de geestelijke dorheid** van het volk **zien**. De Heilige Geest kon niet meer naar het volk toestromen en door hen heen stromen. Zij waren geestelijk zo dor geworden en zo vol rebellie, dat de Heilige Geest niet meer kon stromen. De letterlijke Rots stopt met water geven om deze geestelijke dorheid te laten zien. Het laat zien hoe droog het volk van de Israëlieten in geestelijke zin staat. En natuurlijk weten we dat de Rots verderop in het hoofdstuk wel weer begint te stromen, maar hier laat God even zijn licht vallen over de dorre geestelijke toestand van de Israëlieten.

In Psalm 95:7-8 wordt het volgende gezegd over de gebeurtenissen die we hier behandelen: *Heden, indien u zijn stem hoort, **verhard uw hart niet, zoals te Meriba...*** Kennelijk was het belangrijkste punt hier dat de Israëlieten hun hart hadden verhard. Hun hart was zo hard als een Rots geworden, waaruit geen water van de Geest meer kon stromen. Zij waren geestelijk koud en hard geworden. Een rebellerend volk.

Soms houdt God zijn zegeningen tegen in ons leven om iets aan te geven over onze geestelijke toestand. Dat is genade. Als we deze hint oppakken, dan kan deze levensreddend zijn. Als we eroverheen leven en koste wat het kost onze aardse zegeningen weer willen herstellen, dan zal dat misschien lukken, maar wel ten koste van onze geestelijke toestand. **Gods terechtwijzingen zijn goud** en deze mogen zwaar gewogen worden. Ze leiden ons op het juiste spoor. Wijzen nemen terechtwijzing aan, maar dwazen zullen zich ertegen verzetten.

Een vierde antwoord nog. Yeshua is het vleesgeworden Woord, de belichaamde Thora van God. En Yeshua is de Rots in de woestijn. Hiermee staat de Rots ook symbool voor het Woord van God. We zagen al dat het water symbool staat voor de Heilige Geest. Wanneer de Rots geen water geeft, dan laat Hij daarmee zien hoe het mensen vergaat, die **alleen het Woord** hebben, maar **zonder de Heilige Geest**. Voor hen is de Thora regel op regel en wet op wet. Het zal geen zegen, verfrissing en leven brengen. Verder levert het alleen **rebellie** op. Het volk komt in opstand. Als we alleen maar met uiterlijke regels om de oren worden geslagen, dan wakkert dat rebellie aan in ons hart. Alleen de Heilige Geest kan ons hart zacht maken, zodat we daadwerkelijk van binnenuit naar Gods bedoelingen gaan leven.

Er zijn vast meer antwoorden te geven. Denk hier gerust nog verder over na. In dit stuk wil ik door naar een ander punt. Er staat namelijk in vers 6 geschreven dat Mozes en Aäron zich **afkeerden van de gemeenschap** en voor de Tent van de Ontmoeting op hun gezichten vielen. Voor zover ik het kan zien is dit de eerste keer dat er staat dat Mozes en Aäron zich afkeerden van de gemeenschap. Dit laat een grote verandering zien.

Tot nog toe had **God** Mozes en Aäron gevraagd om zich af te zonderen van de gemeenschap, zodat Hij **hen in zijn toorn kon vernietigen**. Mozes en Aäron hadden dat echter steeds geweigerd. We lezen bijvoorbeeld in Numeri 16:21-22 dat God zegt:

“Zonder u af uit het midden van deze gemeenschap, want Ik zal hen in een ogenblik vernietigen!” Maar zij wierpen zich met hun gezicht ter aarde en zeiden: “O God! God van de geesten van alle vlees! Als één man zondigt, zult U dan zeer toornig worden op heel de gemeenschap?”

Verder lezen we in Numeri 16:45:

“Trek u terug uit het midden van deze gemeenschap en Ik zal hen vernietigen in een ogenblik!” Toen wierpen zij zich met hun gezicht ter aarde.

Ook lezen we in Numeri 14:12-13:

“Ik zal het met de pest treffen en Ik zal het verstoten, en Ik zal u tot een groter en machtiger volk maken dan dit is.” Maar Mozes zei tegen de Heer: “Dan zullen de Egyptenaren het horen...”

God geeft herhaaldelijk aan dat Hij wil dat Mozes en Aäron zich uit het kamp van de Israëlieten terugtrekken, zodat Hij het kan vernietigen. Steeds verzetten Mozes en Aäron zich daartegen en werpen zich met hun gezicht ter aarde. Maar in de huidige *aliyah* staat er geschreven dat Mozes en Aäron **zich afkeerden** van de gemeenschap en daarna opnieuw op hun gezicht vallen voor de Heer. Dit laat een grote verandering in hun houding zien. Deze **verandering van houding** komt ook heel duidelijk naar voren in Numeri 20:10 waar Mozes tegen het volk zegt: *“Luister toch, rebellen, zullen wij voor jullie uit deze Rots water voortbrengen?”* Mozes is er helemaal klaar mee en distantieert zich van het volk. Het wordt een ‘wij’ tegenover een ‘jullie’. Hij spreekt het volk hard toe en noemt hen rebellen. Zijn houding is flink verandert ten opzichte van het volk.

Het bijzondere is dat de **rollen hier omgedraaid** lijken te zijn. Eerder wilde God het volk vernietigen en hielden Mozes en Aäron dat tegen. Nu zijn Mozes en Aäron er helemaal klaar mee, maar schenkt God gewoon water. Er wordt **niet eens een straf of plaag** genoemd hier. God zegt enkel dat Mozes en Aäron tegen de Rots moeten spreken, zodat Hij water zal geven. Hoe kan dit? Waarom vernietigt God het volk hier niet?

Wilde God hier misschien aan Mozes en Aäron **laten voelen** hoe het die andere keren voor Hem was geweest? Toen God het volk wilde vernietigen, legden Mozes en Aäron zich hier niet bij neer. Daarom zette God zich over zijn woede heen en ging verder met het volk. Nu zijn Mozes en Aäron er zelf klaar mee. En God draagt hen op om hen gewoon water te geven. Deed Hij dit om Mozes en Aäron te laten voelen hoe moeilijk dat is...?

Ik waag hier twijfels bij te hebben, omdat Mozes en Aäron toch nooit zullen kunnen voelen wat God precies voelt. Verder geloof ik niet dat God het nodig heeft om Mozes en Aäron hier op hun nummer te zetten. Ergens is het zelfs heel prijzenswaardig dat zij het voor het volk bleven opnemen.

Maar waarom wilde God het volk hier dan niet vernietigen en op andere momenten wel? Ik geloof dat dit te maken heeft met **wie er aangevallen wordt**. De voorgaande keren waren het vooral **Mozes en Aäron zelf**, die onder vuur lagen. In Numeri 14 wilde het volk Mozes, Aäron, Jozua en Kaleb stenigen. En in Numeri 16 kwam Korach in opstand tegen de positie van Mozes en Aäron. En God werd daar zeer **verbolgen** over. Het lot van

Mozes en Aäron ging Hem zeer aan het hart. Hij stelde aan hen voor om het volk te vernietigen en met Mozes en Aäron verder te gaan. Zij stemden daar echter niet in toe. Maar in Numeri 20 is **God Zelf** rechtstreeks in het geding. Immers de strijdvraag is: 'Waarom geeft de Rots geen water meer?!' Hier vecht het volk eigenlijk rechtstreeks met God, hoewel ze Mozes en Aäron er nog wel bij betrekken. En God toont hier zijn **genade** door gewoon water te geven aan deze opstandelingen, die tegen Hem rebelleren.

In Psalm 95:7-9 staat geschreven over deze gebeurtenis:

*Heden, indien u zijn stem hoort, verhard uw hart niet, zoals te Meriba, zoals in de dagen van Massa in de woestijn: daar stelden uw vaders Mij op de proef, daar **beproefden zij Mij**, hoewel zij Mijn werk zagen.*

Hier is God Zelf rechtstreeks in het geding. De Israëlieten beproefden God, terwijl ze zijn wonderen en tekenen gezien hadden. Ze wisten dat God water kon en wilde geven. Toch kwamen ze tegen Hem in opstand. En God grijpt hier de kans om zijn genade te laten zien. In de andere gevallen werd Hij heel boos, omdat Mozes en Aäron in het geding waren. Daaruit zou echter wel het beeld kunnen ontstaan dat God helemaal niet genadig of geduldig is met het volk. Hier wordt **Gods Naam en eer gezuiverd** en geheiligd, omdat God zich hier wel **genadig en geduldig** kan opstellen, omdat alleen Hijzelf in het spel is. Misschien dat er daarom wel in Numeri 20:13 staat geschreven dat de Israëlieten streden met God en dat Hij 'geheiligd werd door hen'. Mogelijk hebben de Israëlieten zelfs toegegeven, nadat zij weer water hadden ontvangen, dat ze onredelijk waren geweest naar God toe. Dat weten we niet. In elk geval zou deze geschiedenis een zuivering van Gods Naam kunnen zijn.

Het belangrijke punt in deze zaak is dat **God vaak lang geduldig** is, als het op rebellie tegen Hemzelf aankomt, maar dat Hij **furieus** wordt als zijn **geliefde kinderen aangevallen** worden. Dan wordt zijn Vaderhart wakker en wil Hij zijn kinderen meteen recht doen. In het Nieuwe Testament zien we dit ook terug. Yeshua kon heel boos worden als anderen onrecht aangedaan werd, maar als Hij zelf te lijden had, dan verdroeg Hij veel. Laten we enkele voorbeelden hiervan bekijken:

Yeshua heeft een harde uitspraak gedaan over mensen die gelovigen doen struikelen of aanstoot geven (*skandalidso*). In Markus 9:42 horen we Hem zeggen:

*En wie **een van deze kleinen**, die in Mij geloven, doet struikelen, het zou beter voor hem zijn dat er een molensteen om zijn hals gedaan en hij in de zee geworpen werd.*

We horen hierin de **woede en verontwaardiging van Yeshua** doorklinken. Als zwakke volgelingen van Hem door sterkeren aangevallen worden, dan schreeuwt zijn hart om daartegen op te treden. Yeshua heeft in het bijzonder een hart voor de kleine, zwakke en verachte mensen en Hij zal voor hen vechten.

Ook in Mattheüs 23 komen we de woede van Yeshua tegen. Hij gebruikt heftige en felle woorden om de Schriftgeleerden en Farizeeën te veroordelen. Wat is dan het punt? Laten we een paar verzen uit dit hoofdstuk bekijken:

Want zij binden lasten samen die zwaar zijn en moeilijk om te dragen, en zij leggen ze op de schouders van de mensen; maar zij willen die zelf met geen vinger verroeren. (vers 4)

Maar wee u, Schriftgeleerden en Farizeeën, huichelaars, want u sluit het Koninkrijk der hemelen voor de mensen; u gaat er immers zelf niet binnen en hen die er binnen willen gaan, laat u er niet binnengaan. (vers 13)

Wee u, Schriftgeleerden en Farizeeën, huichelaars, want u eet de huizen van de weduwen op, en voor de schijn bidt u lang; daarom zult u een des te zwaarder oordeel ontvangen. (vers 14)

Wee u, Schriftgeleerden en Farizeeën, huichelaars, want u reist zee en land af om één proseliet te maken, en als hij het geworden is, maakt u hem een kind van de hel, dubbel zo erg als u. (vers 15)

Waar was Yeshua nu zo boos om? Hij was heel boos dat Schriftgeleerden en Farizeeën **andere mensen onrecht aandeden**. Zij legden de mensen lasten op. Zij hielden de mensen bij God vandaan. Zij plunderden de weduwen. En zij maakten mensen tot kinderen van de hel. Dat maakt **Yeshua heel boos**.

Tegelijkertijd zien we dat Yeshua het onrecht dat Hem aangedaan werd, gewoon verdroeg. Daar werd Hij niet boos om. We horen Hem zelfs aan het kruis bidden voor zijn vervolgers: **“Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen.”** Wanneer God Zelf onrecht aangedaan wordt, dan komt zijn genadevolle en vergevende hart naar voren. Hij heeft heel lang geduld met rebellerende mensen. Uiteraard is daarbij op een gegeven moment ook de maat vol. Maar in dit soort gevallen treedt **Gods genadige en geduldige karakter** naar voren.

Wij mogen onze Redder Yeshua navolgen. **Ook wij** mogen leren om te **zwijgen** als ons onrecht aangedaan wordt. Wij mogen leren om geduldig en genadig met mensen te zijn en niet meteen op onze rechten en strepen te staan. Wij mogen erop vertrouwen dat God het voor ons op zal nemen en dat we zelf niet voor onszelf hoeven te vechten.

Dit is geen zwaktebod. Het leert ons ook niet om zomaar over ons heen te laten lopen. Nee, dit is een bewuste keuze gedaan uit kracht, omdat wij weten wie we zijn en dat God voor ons strijdt. Ons recht zal komen. Er zijn soms periodes in ons leven dat we juist moeten leren om voor onszelf op te komen. Maar **wanneer wij sterk genoeg staan**, dan kunnen we er zelf voor kiezen om dingen van onze schouders te laten glijden en niet te reageren. We hoeven niet meer voor onszelf te strijden, omdat we sterk staan in de Heer.

We mogen dus toegroeien naar een moment dat we in staat zullen zijn om **onrecht te incasseren**, zonder in het verweer te komen. Tegelijk mogen we van Yeshua leren om vol passie **te strijden voor het recht van anderen**. In het bijzonder geldt dit van de zwakken onder ons, die niet voor hun eigen rechten op kunnen komen. Als wij onrecht zien gebeuren, dan mogen we daar woede over voelen. Onze woede mag daarna ook weer wegebben, maar als het **Gods woede** is, dan mag deze woede ons ook tot actie aanzetten. We mogen strijden voor Gods rechtvaardigheid.

Wat hebben we nu geleerd?

1. Soms test God ons door zijn zegeningen terug te houden
2. Soms toont God ons onze geestelijke dorheid door zegeningen terug te houden
3. Wijzen waarderen de terechtwijzing van de Heer hoog, dwazen niet
4. Alleen het Woord zonder de Heilige Geest levert rebellie op
5. God is geduldig als Hem Zelf onrecht aangedaan wordt
6. God treedt fel op als zijn kinderen onrecht aangedaan wordt
7. Wij mogen ook leren om (uit kracht) onrecht te incasseren
8. Wij mogen ook leren om gepassioneerd te strijden voor het recht van anderen